

Датум: 14.02.2026.

Премко: *Младен*

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ДЕРВЕНТА
ГРАДОНАЧЕЛНИК –ГРАДСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ

Дервента, Трг ослобођења бр.3, 74400 Дервента, Тел: +387 53 315 171;

Број: 07-365-30/25

Датум: 08.01.2026. године

Одјељење за просторно уређење, рјешавајући по захтјеву привредног друштва „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча, за издавање еколошке дозволе за трансформаторску станицу „Тетима-електране“ ТС 35/0,4 kV, 2x2500 kVA, на основу члана 85. и члана 89. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број: 71/12, 79/15 и 70/20), члана 3. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се инвеститору „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча, **ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА** за обављање дистрибуције произведене електричне енергије у склопу трансформаторске станице „Тетима-електране“ ТС 35/0,4 kV, 2x2500 kVA, која ће се градити на земљишту означеном као к.ч. број : 1277/2, 1280/9 и 1280/24 КО Тетима.
2. Одговорно лице је Елез Младен.
3. **ОПИС АКТИВНОСТИ И ТРАНСФОРМАТОРСКЕ СТАНИЦЕ ЗА КОЈУ СЕ ИЗДАЈЕ ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА:**

Трансформаторска станица представља дио система за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, односно трансформише напон са високих вриједности на ниске, или обрнуто. Трафостаница представља електроенергетски објекат чија је намјена трансформација електричне енергије са средњенапонског нивоа 35kV на нисконапонски ниво 0,4kV.

Постројење не користи класичне сировине у смислу индустријских или технолошких процеса, већ искључиво опрему и материјале карактеристичне за електроенергетску инфраструктуру.

За рад трансформаторске станице није потребно ангажовање радника.

4. ИНВЕСТИТОР „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча ЈЕ ДУЖАН ДА:

4.1. Током рада и престанка рада испуни опште услове заштите животне средине у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број: 71/12, 79/15 и 70/20), тако да:

- не угрожава, нити омета здравље људи и не представља несносну / претјерану сметњу за људе који живе на подручју утицаја предметних постројења или за околину због емисија супстанци, буке, мириса, вибрација или топлоте или саобраћаја из постројења или према постројењу;

- предузме све одговарајуће превентивне мјере тако да се спријечи загађење и да се не проузрокује значајније загађење,
- избегавава продукцију отпада,
- се енергетски и природни ресурси ефикасно користе,
- се предузимају неопходне мјере за спречавање несрећа / акцидента и ограничавање њихових посљедица,

-се предузимају неопходне мјере након престанка рада постројења, да би се избегао било какав ризик од загађења и да би се локација на којој се постројење налази вратило у задовољавајуће стање, што значи да су испуњени сви стандарди квалитета животне средине који се тичу заштите земљишта, воде и ваздуха,

4.2. Уколико дође до значајних промена у раду предметног објекта, потребно је обавијестити Одјељење за просторно уређење Градске управе Града Дервента и Републичког еколошког инспектора.

4.3. Инвеститор „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча, дужан је да током рада и престанка рада предметног објекта, а у складу са достављеном документацијом, примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину, а посебно је потребно предузети сљедеће мјере:

4.3.1. Мјере за спречавање/смањење емисија у ваздух

У току изградње:

- Користити савремену праксу и средства у току изградње, код организовања градилишта и извођења радова;
- Користити уређаје, возила и опрему која су према европским стандардима, класификована у категорију с минималним утицајем на околину;
- Вршити редовну техничку контролу возила и опреме на градилишту те користити безоловна горива и горива са малим садржајем сумпора;
- Током извођења грађевинских радова на локацији градилишта примјенити све неопходне мјере да би дисперзија лебдећих честица у ваздуху била што мања.

У току експлоатације:

- Редовно одржавање и контрола рада електричне опреме у склопу трафостанице;
- Прилаз и манипулативне површине одржавати уредним са свих страна предметног објекта;
- Хлађење трансформатора извести као природно, циркулацијом ваздуха кроз предвиђене отворе са жалузинама на вратима;
- За контролу стања расхладног гаса SF₆ у средњенапонском расклопном блоку, предвидјети одговарајући показивач/индикатор притиска овог гаса.

4.3.2. Мјере за спречавање/смањење негативног утицаја на воде

У току изградње:

- За санитарне потребе радника на градилишту поставити покретне сколошке тоалете или користити тоалет у изграђеним пољопривредним објектима;
- У акцидентним ситуацијама цурења машинског уља, горива и сл. усљед неисправности грађевинских машина и возила или немарности радника, предвидјети потребне мјере заштите и на локацији обезбиједити бачву са сувим пијеском или пиљевином за третирање исцурјелих течности, а исто потом складиштити у посебан контејнер за складиштење опасног отпада;
- Све ископе у близини постојећих инсталација јавног водовода и канализације вршити ручно и обратити пажњу да се исти не оштете;

- Уколико приликом извођења радова дође до оштећења инсталација водовода и канализације као и постојећих прикључака, трошкове поправке сноси Инвеститор а искључиво право поправке има овлаштено предузете.

У току експлоатације:

- Вршити редован преглед и одржавање бетонске јаме за уље, постављене испод трансформатора, у циљу обезбјеђења њене потпуне исправности и функционалности;
- Исцурјело трафо-уље из бетонске јаме за уље збрињавати на основу уговора са оператером овлаштеним за управљање опасним отпадом;
- Водити евиденцију одржавања бетонске јаме за уље (датум и вријеме чишћења, количина очишћеног садржаја, име, презиме и потпис одговорног лица за чишћење, име, презиме и потпис лица који је извршио чишћење);
- Трансформатор опремити по стандарду односно са уљним конзервативом са уљоказом, контактним термометром за заштиту од прсоптерећења трансформатора и гасним (Buchholz) релејем за заштиту од унутрашњих кварова.

4.3.3. Мјере за спрјечавање/смањење емисије у/на земљиште

У току изградње:

- Извођачи радова су дужни све радове транспорта потребног материјала и механизације спроводити уз максималну пажњу са што мањим оштећењем локалних и приступних путева;
- Обезбиједити прописно сакупљање и даљи третман насталог чврстог отпада (комуналног, отпадног грађевинског отпада, итд.) на локацији градилишта;
- Пројектном документацијом ријешити питање приступних и интерних путева, те инфраструктуре која прати предметне објекте;
- Прије почетка грађења направити план организације градилишта са дефинисаним простором за складишта грађевинског отпада, складишта комуналног отпада, итд;
- Превоз трансформатора вршити без трансформаторског уља помоћу спец. вучног возила уз мјере заштите транспорта;
- Транспорт трафо-уља вршити према важећим прописима за транспорт нафте и нафтних деривата у амбалажи произвођача (металне цистерне и/или херметички затворена бурад обезбијеђени од превртања);
- Трансформатор поставити на сопствене темеље са кадом и преко непропусне уљне канализације повезати са уљном јамом капацитета 110% од укупне количине уља трансформатора;
- Изградити подземну армирано-бетонску каду за уље која мора бити апсолутно водонепропустљива;
- Претакање трафо уља из цистеме (буради) у коџао трансформатора вршити преко затвореног система-пумпе са цријевима, уз надзор стручних лица. Цријева преко којих се истаче уље и систем преко којег се спајају цријева, на за то одређеним мјестима на котлу трансформатора, морају да буду непропусна тако да се онемогући цурење уља ван трансформатора. Испод спојева цријева поставити апсорбент (у врећама) или прихватна корита како би се спријечила контаминација земљишта. Зауљени апсорбент прикуштити и привремено одложити у затворену металну бурад у затвореном простору заштићеном од атмосферских утицаја;
- Уколико дође до проциуривања нафте из град. механизације на бетонском простору или земљишту, контаминирано земљиште посути апсорбентом,

- покупити зауљени апсорбент и привремено одложити у за то предвиђену металну бурад. За коначно збрињавање истог ангажовати овлашћену институцију;
- Прије изградње трафостанице потребно је припремити терен на локалитету на сљедећи начин:
    - Изравнати терен насињањем и подизањем коте терена у ниво коте тротоара, тако да темељ трафостанице буде +20cm у односу на тротоар.
    - Обезбиједити локацију од одроњавања и клизања терена, бујица, површинских или подземних вода,
    - Обезбиједити довољан простор за полагање два вањска прстена уземљивача око бетонских елемената и њихово спајање са сусједним уземљивачима.
  - Све ископе земље на мјестима укрштања са постојећим инфраструктурним подземним објектима изводити ручно;
  - Уколико се при ископу наиђе на подземне инсталације (које нису видљиве у графичким прилозима у склопу УТУ услова и Главног пројекта) о истом обавијестити надлежно предузеће и надлежну установу;
  - Извођач је дужан затрпавање рова извршити у слојевима са збијањем до потребне збијености и довести све површине на ниво стања прије ископа рова за нове инсталације;
  - Инвеститор је дужан обезбиједити тачан снимак свих изведених подземних инсталација и објеката у складу са Правилником о начину оснивања и одржавања катастра водова („Службени гласник Републике Српске“, бр. 11/14). Ови подаци ће служити за вођење катастра подземних инсталација и објеката;
  - Инвеститор, односно извођач радова, дужан је подузети све мјере ради осигурања објеката на којима обавља радове, сусједних објеката, јавних инсталација, радника и пролазника, те осигурати несметано одвијање јавног саобраћаја;
  - Ако се у току извођења радова наиђе на археолошки предмет или налаз, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавијести Завод за заштиту споменика културе, као и да предузме мјере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на мјесту и у положају у ком је откривен;
  - По завршетку радова инвеститор је дужан рашчистити градилиште и непосредну околину, те поправити све прилазне комуникације и све потребне пратеће комуналне објекте који су оштећени приликом копања кабловског рова.

У току експлоатације:

- Спријечити неконтролисано расињање свих врста чврстог и течног отпада;
- Допуњавање трансформатора са трафо уљем вршити из цистеме (буради) преко затвореног система-пумпе са цријевима, уз надзор стручних лица. Цријева преко којих се истаче уље и систем преко којег се спајају цријева, на за то одређеним мјестима на котлу трансформатора, морају да буду непропусна тако да се онемогући цурење уља ван трансформатора. Испод спојева црева поставити апсорбент (у врећама) или прихватна корита како би се спријечила контаминација земљишта. Зауљени апсорбент прикупити и привремено одложити у затворену металну бурад у затвореном простору заштићеном од атмосферских утицаја.
- Обезбиједити одговарајуће количине адсорбенса - средства за сухо чишћење тла и радних површина (комерцијална, патентирана средства) и истим дјеловати у случају просињања уља, горива. Употребљени адсорбент одлагати у контејнер за опасан отпад.

4.3.4. Мјере за спрјечавање/смањење настанка отпада са мјерама управљања отпадом

У току изградње:

- Дефинисати локацију депоновања материјала потребног за изградњу (обавеза извођача грађевинских радова прије почетка градње) коју је по завршеној изградњи потребно уклонити, да би се простор оплеменио у мјери у којој је то могуће;
- Дефинисати локацију депоновања комуналног и грађевинског отпада прије почетка градње како би се обезбиједио правилан третман и управљање отпадом.

У току експлоатације:

- Отпад прикупљати и разврставати у складу Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске“ бр. 19/15, 79/18), те збрињавати на основу уговора са овлашћеним оператерима;
- Набавити довољан број намјенских контејнера и посуда за збрињавање свих врста отпада и исте поставити на локацији уређеној за безбиједно привремено одлагање;
- Уговоре за коначно збрињавање свих врста отпада који се продукује у склопу локације, закључити са овлашћеним оператерима, у складу са Законом о отпаду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18);
- Контролисати спровођење Плана управљања отпадом од стране одговорног лица уз редовно вођење Евиденције о врстама и количинама отпада који се продукује у склопу предметног објекта.

4.3.5. Мјере за спрјечавање/смањење емисије буке и вибрација

У току изградње:

- Грађевинске радове изводити у одређеним временским интервалима и према одговарајућим прописима и стандардима;
- Забрани коришћење грађевинских машина у ноћном периоду и ограничити их на радне сате и дане у седмици;
- У случају да ниво буке прекорачи дозвољене вриједности, забранити коришћење механизације која производи недозвољено велику буку, односно користити модерну и исправну механизацију;
- Инвеститор је у обавези да од произвођача опреме или од његовог заступника захтијева да достави сву одговарајућу документацију о примјењеним конструктивним рјешењима и заштитној опреми против буке и вибрација, у складу са Законом о заштити на раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 01/08).

У току експлоатације:

- Редовно одржавати ТС у смислу обезбијеђења нивоа буке испод 40 dB(A) дану и 30 dB(A) ноћу, мјерено у најближој стамбеној просторији, односно стамбеном објекту поред ТС;
- Редовно контролисати рад ТС с циљем смањења нивоа буке коју генерише трансформатор као и његови расхладни вентилатори који служе за принудно хлађење трансформатора.

Уређаји и опрема који емитују буку а чија је уградња предвиђена у трансформаторској станици морају бити изведени на начин да у спољну средину не емитује буку преко највишег дозвољеног нивоа вањске буке за 4 акустичну зону

одређену Правилником о граничним вриједностима интензитета буке („Службени лист Републике Српске“, број 02/23).

4.3.6. Мјере у случају несреће/акцидента

У току извођења радова као и у току редовног рада трансформаторска станица неће имати значајан утицај на квалитет животне средине. Значајни утицаји су могући само у случају акцидента.

Главним пројектом и другом техничком документацијом претходних етапа изградње планиране су мјере за смањење или сиречавање штетних утицаја трафостанице на животну средину у случају акцидента:

- Истицање трансформаторског уља у случају акцидента,
- Пожари на трансформатору.

5. ОПИС ОСТАЛИХ МЈЕРА РАДИ УСКЛАЂИВАЊА СА ОСНОВНИМ ОБАВЕЗАМА ОДГОВОРНОГ ЛИЦА, ПОСЕБНО МЈЕРАМА НАКОН ЗАТВАРАЊА ПОСТРОЈЕЊА

Предузетим мјерама, које су саставни дио овог документа, планирани објекат – трафостаница „Тетима-електране“ 35/0,4 kV, 2x2500 kVA – у цјелости испуњава законске и подзаконске захтјеве у области заштите животне средине, како у фази изградње и експлоатације, тако и у фази свентуалног затварања постројења.

Мјере су усклађене са сљедећим прописима Републике Српске:

- Закон о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, бр. 20/14),
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15, 70/20),
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/11, 46/17),
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/23),
- Закон о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, 121/12, 74/17).

Мјере које осигуравају усклађеност са основним обавезама одговорног лица

Одговорно лице (инвеститор и будући корисник постројења, тј. „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча), обавезно је да спроведе сљедеће мјере:

1. Континуирано праћење и евиденција

- Вођење евиденције о емисијама, сервисима, инцидентима и радном стању постројења,
- Праћење стања електроенергетске опреме, изолационих материјала и заштитних система,
- Редовно извјештавање надлежних институција, у складу са изданим рјешењем о еколошкој дозволи.

2. Одржавање постројења и примјена превентивних мјера

- Планирано одржавање свих система у складу са упутствима произвођача и законима,
- Правовремено уклањање отпада (посебно опасног отпада као што је трансформаторско уље),
- Обезбјеђивање да не дође до неконтролисаних емисија у ваздух, воду или земљиште.

3. Едукација и обука особља

- Обука запослених за рад са електроопремом и опасним материјама (ако их има),

- Информисање о процедурама у случају инцидента или хаварије,
  - Припремање интерних процедура заштите животне средине.
4. Сарадња са надлежним органима
- Омогућавање приступа инспекцијским и контролним органима,
  - Поступање по препорукама и рјешењима надлежних институција.

Мјере након затварања постројења

У случају престанка рада постројења, планиране су сљедеће мјере које ће инвеститор спровести ради очувања животне средине:

1. Уклањање и збрињавање опреме
  - Демонтажа трансформаторске и расклопне опреме,
  - Збрињавање свих материјала који могу садржавати опасне или штетне супстанце (нпр. уље, SF₆ гас),
  - Сарадња са овлашћеним оператерима за управљање отпадом.
2. Санација и ревитализација терена
  - Уклањање бетонских подлога, темеља и осталих инфраструктурних елемената који нису потребни,
  - Враћање земљишта у првобитно стање (по могућности пољопривредна или друга прихватљива намјена),
  - Уклањање свих евентуално контаминираних слојева земљишта и спровођење ремедијације ако је потребно.
3. Завршни извјештај
  - Израда и подношење завршног извјештаја о затварању постројења и спроведеним мјерама,
  - Информисање локалне заједнице и надлежних институција.

Одговорно лице је обавезно да током читавог животног вијека постројења – од изградње до евентуалног затварања – поступа у складу са важећим законодавством, предузима све превентивне, техничке и организационе мјере за заштиту животне средине, и у случају престанка рада постројења изврши еколошки прихватљиво затварање и ревитализацију локације.

6. МОНИТОРИНГ

У циљу успостављања континуалног праћења стања околне животне средине, те евентуалних негативних утицаја експлоатације предметног објекта, неопходно је предузимати све наведне мјере заштите, те вршити перманентан мониторинг основних елемената животне средине.

Основна намјена плана мониторинга јесте сагледавање ефеката превентивних заштитних мјера и увођења неопходних побољшања и исправки.

Мониторинг емисија у животну средину у случају трафостанице „Тетима-електране“ ТС 35/0,4 kV, 2x2500 kVA има за циљ да осигура сталну контролу потенцијалних утицаја на ваздух, земљиште, воде, као и електромагнетно зрачење и буку. Иако је објекат ниског утицаја, мониторинг је важан због одговорног управљања и поступања у складу са законским прописима Републике Српске.

Табела бр. 1. Приједлог „мониторинг плана“ у току експлоатације

Компонента животне средине	Параметар који се прати	Мјесто мјерења	Учесталост мјерења	Метод/Начин мјерења	Граничне вриједности	Одговорно лице/институција
Електромагнетно	Електрично	На 1m, 5m и	Једном у току	Мјерење сондама и	E ≤ 5 kV/M B ≤ 100 μT	Овлашћена институција за

зрачење (50HZ)	поље (E), магнетно поље (B)	10m од ТС; висина 1-1.5m	важења еколошке дозволе или по налогу инспектора	ЕМФ анализаторима	„Сл. Гласник РС“, бр. 102/12)	нејонизујуће зрачење
Отпад	Врсте и количине отпада, евиденција одвоза	Простор ТС и складиште	Континуирано	Евиденција, визуелна контрола	Према закону о управљању отпадом „Сл. Гласник РС“, бр. 111/13, 106/15)	Инвеститор/овлашћени сакупљач

6.1. Опис мјера праћења емисија електромагнетног зрачења

Током рада трафостанице електромагнетна поља (ЕМП) се јављају у околини трансформатора и нисконапонских/средњенапонских каблова. Ради се о нискофреквентном нејонизујућем зрачењу (50 Hz), које у нормалним условима експлоатације има ниске вриједности и не представља ризик по здравље људи.

Табела бр. 2. Граничне вриједности за подручје повећане осјетљивости код мјерене фреквенције 50Hz

Параметар	Врста изложености	Гранична вриједност
Електрично поље (E)	Становништво	5 kV/M
Магнетно поље (B)	Становништво	100 μ T (микротесла)
Електрично поље (E)	Професионална изложеност	10 kV/M
Магнетно поље (B)	Професионална изложеност	500 μ T

7. ОПИС АЛТЕРНАТИВНИХ РЈЕШЕЊА У ОДНОСУ НА ПРЕДЛОЖЕНУ ЛОКАЦИЈУ

Приликом планирања трафостанице „Тетима-електране“ 35/0,4 kV 2x2500 kVA, анализирана су и могућа алтернативна рјешења у погледу локације и примјењене технологије, с циљем минимизирања негативног утицаја на животну средину, повећања безбједности и оптимизације експлоатације.

Алтернативне локације

Осим предложене локације југоисточно од централне градске зоне Дрвенте, разматране су сљедеће алтернативе:

- Локације даље од насељених зона: Премјештањем трафостанице на већу удаљеност од стамбених објеката смањује се потенцијална изложеност становништва електромагнетним пољима и буку. Међутим, овакве локације захтијевају додатну инфраструктуру за прикључак на електроенергетску мрежу, што повећава трошкове и дужину далековода.
- Постојеће индустријске зоне: Инсталација у већ постојећим индустријским зонама омогућава лакшу интеграцију у постојећу мрежу и смањује потребу за новим инфраструктурним радовима. Ово рјешење може бити повољније и у

погледу просторног планирања, али је ограничено доступним површинама и власничким статусом земљишта.

- Подземна или дјелимично закопана трафостаница: За локације близу осјетљивих подручја или стамбених зона разматра се техничка опција дјелимичног закопавања трафостанице. Овим се смањује визуелни утицај и дјелимично смањују електромагнетна поља у непосредној околини.

Алтернативне технологије

- Трансформатори са смањеним губицима и ниским ЕМ зрачењем: Модерни трансформатори са оптимизованим намотајима и оклопима генеришу ниже електромагнетно поље и смањују губитке енергије. Ово смањује потенцијални утицај на околину и побољшава енергетску ефикасност.
- Комплетно затворене или ГИС трафостанице (Gas Insulated Substations): ГИС технологија омогућава да се опрема смјести у затворен простор под плинским изолатором, што знатно смањује ЕМ поља у околини и омогућава компактне димензије трафостанице. Ова технологија је скупља, али има минималан визуелни и еколошки утицај.
- Далеководи са оптималним растојањем: У комбинацији са предложеном локацијом могу се користити далеководи који минимизирају ЕМ поља у смјеру насељених подручја, кроз правилно позиционирање стубова и примјену додатних заштитних мјера.

Процјена предности и недостатака алтернатива

- Предложена локација и технологија: Нуди добру саобраћајну и инфраструктурну повезаност, једноставан приступ за одржавање и ниже инвестиционе трошкове, али захтијева мјере контроле приступа и сигурносне дистанце због електромагнетног зрачења.
- Локације даље од насеља: Смањује утицај на људе, али повећава трошкове и инфраструктурне захтјеве.
- ГИС и затворене трафостанице: Минималан еколошки утицај и боља контрола ЕМ поља, али знатно већа цијена и сложености технолошка имплементација.
- Постојеће индустријске зоне: Добра интеграција и мањи трошкови, али ограничена доступност земљишта и потенцијални конфликти са постојећим активностима.

Анализа алтернативних локација и технологија показује да предложена локација и класична 35/0,4 kV трафостаница са трансформаторима 2×2500 kVA представља оптимално рјешење у односу на трошкове, техничку изведивост и утицај на животну средину. Ипак, примјена додатних мјера за смањење електромагнетног зрачења и заштиту од буке, те одржавање сигурносних растојања од стамбених објеката, кључна је за минимизацију потенцијалног негативног утицаја.

8. ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

У складу са чланом 22. став 1. тачка 1. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21), израђен је План управљања отпадом који обухвата све процесе везане за генерисање, разврставање, складиштење и збрињавање отпада у предметном постројењу.

У складу са чланом 23. истог Закона, одређено је одговорно лице - Координатор за управљање отпадом, чија су задужења:

- израђује и ажурира План управљања отпадом,
- предлаже меру засновану на начелима Закона,
- прати примјену прописа о управљању отпадом и извештава надлежне субјекте.

Именовање Координатора биће извршено посебним актом (интерним рјешењем) одговорног лица.

Сврха израде Плана управљања отпадом за предметну локацију јесте:

- праћење токова отпада од његовог настанка до коначног збрињавања,
- документовање постојећих и планираних поступака збрињавања,
- идентификација мјера за смањење количине отпада и његовог утицаја на животну средину.

План је прилагодљив могућим измјенама технолошких процеса, а приликом његове израде узети су у обзир и економски фактори, техничке могућности и регулаторни захтјеви.

Планом се посебно регулишу сљедеће кључне области управљања отпадом:

- Начини и процедуре за управљање отпадом на локацији,
- Поступци за разврставање отпада (укључујући одвајање опасног отпада и отпада за рециклажу),
- Привремено складиштење отпада на локацији постројења,
- Начини даљег третмана и коначног збрињавања отпада код овлаштених оператера,
- Мјере за заштиту животне средине од неконтролисаног одлагања и расипања отпада.

У складу са законским захтјевима, План садржи:

- Детаљну документацију о врстама, саставу и количинама отпада који настаје у току производних и помоћних процеса;
- Мјере за превенцију и смањење настанка отпада, нарочито опасног;
- Поступке одвајања отпада на мјесту настанка, укључујући селекцију за поновну употребу и рециклажу;
- Начин привременог складиштења отпада на локацији, са техничким и безбједносним условима;
- Начине транспорта и предаје отпада лиценцираним сакупљачима и обрађивачима.

Главни циљеви Плана су:

- Спречавање и минимизација настајања отпада већ у фази производње,
- Подстицање рециклаже и поновне употребе материјала гдје год је то могуће,
- Смањење количине отпада који се трајно одлаже, уз подизање степена искоришћења ресурса,
- Осигурање безбједног и еколошки прихватљивог третмана отпада, у складу са важећим законодавством.

Примјена овог Плана доприноси смањсњу негативних утицаја на животну средину, нарочито када је ријеч о:

- заштити квалитета ваздуха, воде и земљишта,
- спречавању загађења које може утицати на биљни и животињски свијет,
- контроли емисија буке, мириса и штетних материја,
- очувању простора од посебног еколошког интереса.

8.1. Подаци о отпаду који се продукује

Отпади који настају током изградње и експлоатације трафостанице могу се подијелити у двије основне категорије: грађевински/инсталацијски отпад и електроенергетски отпад.

1. Грађевински и инсталацијски отпад:

- Земља и ископани материјал приликом припреме темеља.
- Остаци бетона, цигле, малтера и арматуре.
- Метални отпад од монтажних конструкција и стубова.
- Амбалажа од грађевинских материјала (дрвене палете, картон, пластичне фолије).

2. Електроенергетски и технички отпад:

- Трансформатори и други електрични уређаји при замјени или ремонту.
- Каблови и изолациони материјали (ПВЦ, ПЕ, папирна изолација).
- Уље из трансформатора и кондензатора (минерална или синтетичка, потенцијално ПЦБ-free или ПЦБ-садржајно).
- Батерије и акумулатори (ако постоје у систему за резервно напајање).
- Метални дијелови, бакар и алуминијумске компоненте.

Састав отпада

- Земља и ископани материјал: углавном нешкодљива тла, могућа присутност камења и пијеска.
- Грађевински отпад: бетон, цигла, малтер – инертни материјал; металне конструкције – рециклажни метал.
- Електрични уређаји: трансформаторска уља, изолациони материјали, металне и бакарне компоненте.
- Опасни отпад: евентуално трансформаторско уље, батерије и акумулатори – складиштење и одлагање у складу са прописима.

Количина отпада

Процјена количине отпада овиси о величини трафостанице и опреме:

- Грађевински отпад:
  - Земља и ископ: око 150–200 m³ за темеље трафостанице и прилазне путеве.
  - Бетон, цигла, малтер: око 50–70 m³.
- Метални отпад и каблови: око 3–5 тона.
- Уље из трансформатора: 2×2500 kVA трансформатор садржи приближно 2×500–600 литара уља, што укупно износи око 1 m³.
- Батерије и акумулатори: количина мала, зависно од система за резервно напајање (10– 20 комада).

Управљање отпадом

- Инертни грађевински отпад: одлагање на легалне депоније или рециклажа.
- Метални и бакарни отпад: рециклажа и предаја овлаштеним прерађивачима.
- Трансформаторско уље и батерије: збрињавање као опасни отпад према прописима о управљању опасним материјама у Републици Српској („Службени лист Републике Српске“, број 72/13 и 2/23).

У оквиру изградње, експлоатације и евенталног затварања трафостанице, могу настати различите врсте отпада. Правилно управљање овим отпадом је неопходно ради заштите животне средине и усклађености са Законом о управљању отпадом и Правилником о каталогу отпада.

Табела бр. 3. Врсте отпада према каталогу отпада

Врста отпада	Опис отпада	Класификација према каталогу отпада (ЕУ Кодекс)
Електрични и електронски отпад	Отпади од електричне опреме, каблова и трансформатора након употребе	16 02 15* (Електро и електронски отпад који садржи опасне супстанце)
Изолациона уља (нпр. уље из трансформатора)	Уља која се користе у трафостаници, могу бити контаминирана	13 02 05* (Минерално уље контаминирано опасним тварима)
Амбалажни отпад	Пластична, картонска и дрвена амбалажа од материјала који се користе	15 01 02 (Пластична амбалажа) 15 01 01 (Папир и картон)
Грађевински отпад	Отпади од изградње трафостанице, нпр. бетон, опека, земља	17 01 07 (Грађевински и рушевински отпад који садржи опасне твари)
Метални отпад	Отпади метала од конструкције или опреме	17 04 05 (Метали)
Остали опасни отпад	Филтери, крпе контаминирани уљем, дијелови са SF ₆ гасом	16 03 06* (Компоненте које садрже опасне твари, нпр. SF ₆ гас)

8.2. Мјере које се предузимају ради спрјечавања продукције отпада, посебно кад се ради о опасном отпаду

У циљу спрјечавања настајања отпада, као и правилног третмана са насталим отпадом, потребно је предузети све радње и поступке који су регулисани Законом о отпаду („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13, 106/15, 16/18 и 70/20), Приликом обављања дјелатности предузимаће се мјере у циљу:

- смањења утицаја на животну средину и људско здравље,
- смањења оптерећења и кориштења еколошких ресурса,
- смањења угрожавања људског здравља или загађивања животне средине,
- поновног кориштења и рециклажу отпада и сигурно одлагање отпада.

Посебна пажња посвећена је минимизирању и контроли опасног отпада, кроз:

- Затворене системе за рад са уљима и SF₆ гасом, како би се спријечило цурење и контакт са околином.
- Превентивно и планско одржавање трафостанице, којим се продужава вијек трајања компонената и спрјечава настанак опасног отпада због оштећења.
- Складиштење опасних материја (уља, SF₆ гаса, контаминираних филтера и крпа) у посебним, означеним и сигурним контејнерима, чиме се елиминише ризик неконтролисаног мијешања са другим врстама отпада.
- Обука запослених и сервисног особља за правилно руковање опасним материјама и спровођење мјера у случају инцидента.
- Уговарање услуга са овлаштеним фирмама за збрињавање опасног отпада, чиме се онемогућава неадекватно одлагање и контаминација животне средине.

8.3. Одвајање отпада, посебно опасног отпада од друге врсте отпада и од отпада који ће се поново користити

У циљу правилног управљања отпадом и смањења утицаја на животну средину, спровести ће се организоване мјере за одвајање отпада на мјесту његовог настанка, са посебним фокусом на:

- спречавање мијешања опасног отпада са другим врстама отпада,
- омогућавање поновне употребе и рециклаже неопасног отпада,
- усклађеност са законодавством Републике Српске и ЕУ стандардима.

Одвајање опасног отпада

Сви отпади који се класификују као опасни (нпр. изолационо уље контаминирано, SF₆ гас, засићени филтери и крпе) биће одмах физички одвојени од осталог отпада.

- Складиште за опасни отпад биће:
  - водонепропусно и наткривено,
  - обезбијеђено од цурења или запаљења,
  - јасно означено ознакама за опасни отпад у складу са Правилником о опасном отпаду.
- Забрањено је мијешање опасног отпада са:
  - неопасним отпадом,
  - рециклажним сировинама,
  - комуналним или грађевинским отпадом.

8.4. Складиштење на самој локацији, начин третмана и одлагања

Ради осигурања одговорног управљања отпадом током изградње, експлоатације и одржавања трафостанице ТС 35/0,4 kV 2x2500 kVA, предвиђене су прецизне мјере складиштења, третмана и одлагања отпада, са посебним нагласком на заштиту животне средине и усклађеност са законодавством Републике Српске.

1. Привремено складиштење на локацији

1.1 Неопасни отпад

- Мјесто складиштења: Унутар за то предвиђене ограђене зоне на локацији трафостанице.
- Услови складиштења:
  - Одвојени контејнери за: папир/картон, пластику, метал, грађевински отпад, каблове.
  - Отпад се складишти под надстрешницом или у затвореним контејнерима како би се спријечило расипање, вјетар и падавине.
- Означавање: Свака посуда је јасно означена врстом отпада и шифром према Каталогу отпада.

1.2 Опасни отпад

- Мјесто складиштења: У посебно обезбијеђеном дијелу постројења, на водонепропусној површини са сабирном кадом.
- Врсте опасног отпада:
  - Изолациона уља (13 02 05*)
  - Филтери и крпе контаминирани уљем (15 02 02*)
  - Опрема са SF₆ гасом (16 02 13* и 16 03 05*)
- Услови складиштења:
  - Затворене, непропусне посуде са поклопцем, означене знаком за опасан отпад.

- Ограничено привремено складиштење – најдуже 12 мјесеци, у складу са Законом о управљању отпадом.

2. Третман отпада

На самој локацији неће се вршити физички, хемијски или термички третман отпада. Сви отпаци ће бити:

- Правилно разврстани,
- Обезбијени од цурења, samozапалења, расипања или контакта са другим супстанцама,
- Предата овлашћеним оператерима на даље збрињавање, рециклажу или одлагање.

3. Одлагање отпада

3.1 Неопасни отпад:

- Биће периодично одвожен на овлашћену депонију или рециклажни центар.
- Амбалажни отпад ће се предавати оператерима са дозволом за управљање секундарним сировинама.

3.2 Опасни отпад:

- Биће збринут искључиво преко фирми овлашћених за управљање опасним отпадом, у складу са Законом о управљању отпадом РС.
- Биће вођена прецизна евиденција о:
  - количини отпада,
  - начину и датуму предаје,
  - лиценцираном превознику и оператеру који је извршио преузимање.

8.5. Дужности координатора за отпад

У складу са Законом о управљању отпадом Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13 и 106/15), те пратећим подзаконским актима, координатор за отпад има кључну улогу у организацији, надзору и контроли свих активности које се односе на управљање отпадом на локацији трафостанице.

Општи опис дужности

Координатор за отпад одговоран је за усклађивање поступака са законским и техничким захтјевима у циљу:

- заштите животне средине,
- правилног раздвајања и складиштења отпада,
- евиденције отпада,
- и безбједног збрињавања, нарочито опасног отпада.

Кључне обавезе координатора за отпад

Организација и надзор

- Организује мјеста за привремено складиштење отпада на локацији (за опасни и неопасни отпад).
- Надгледа правилно раздвајање отпада на извору – према врсти и својствима отпада.
- Осигурава да се амбалажа, алати и средства за привремено складиштење користе у складу са прописима.

Вођење евиденције

- Инвеститор је обавезан да води регистар отпада (обрасци прописани Правилником), који обухвата све врсте, количине, начин складиштења и збрињавања.
- Документација се чува минимум 5 година и доступна је надлежним инспекцијама на увид.
- У случају инцидента (нпр. цурење уља, хаварија), биће одмах покренут План поступања у ванредним ситуацијама, укључујући санацију и пријаву надлежним органима.

Складиштење отпада на локацији је организовано у складу са прописима Републике Српске, с циљем спрјечавања негативног утицаја на животну средину и здравље људи. Кроз одвајање, безбједно складиштење и предају овлашћеним оператерима, обезбјеђује се ефикасно и одговорно управљање отпадом.

9. Одговорно лице је дужно мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном органу у поступку обнављања и резизије еколошке дозволе.

10. Одговорно лице је дужно, без одлагања, пријавити сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент, који значајно утиче на животну средину.

11. У случају прекорачења дозвољених граничних вриједности одговорно лице постројења дужно је одмах предузети мјере којима ће се прекорачене вриједности довести у дозвољене вриједности и да изврши ванредно мјерење за наведене параметре, те да о предузетим активностима и извршеним мјерењима обавијести надлежног инспектора и орган надлежан за издавање еколошке дозволе.

12. Саставни дио овог рјешења чине ДОКАЗИ уз захтјев за издавање еколошке дозволе (у даљем тексту: Докази), број: ЕКЈ 92-11/25 из мјесеца новембра 2025. године израђени од стране овлашћеног правног лица „Енерготехника“ д.о.о. Добој.

13. Ово рјешење се даје на период од **пет година** од дана издавања рјешења, а захтјев за обнављање Рјешења којим се издаје еколошка дозвола је потребно поднијети најкасније **три мјесеца прије истека важења рјешења**, у складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, број: 28/13 и 104/17).

14. Донесено рјешење ће бити објављено на интернет страници Града Дервента.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 02.12.2025. године на протоколу Одјељења за просторно уређење Градске управе Града Дервента запримљен је захтјев инвеститора „SIMING-TRADE“ д.о.о. Фоча, за издавање еколошке дозволе за обављање дистрибуције произведене електричне енергије у склопу трансформаторске станице „Тетима-електране“ ТС 35/0,4 kV, 2x2500 kVA, која ће се градити на земљишту означеном као к.ч. број : 1277/2, 1280/9 и 1280/24 КО Тетима, град Дервента.

Уз захтјев су достављени :

- Докази (два штампана примјерка и један електронски примјерак), број протокола : ЕКЈ 92-11/25 из мјесеца новембра 2025. године, израђени од стране овлашћеног правног лица „Енерготехника“ д.о.о. Добој, које посједује лиценцу за обављање дјелатности из области заштите животне средине, број: 10-Е/07 од 26.01.2024. године, а која је издата од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске.

Докази уз захтјев су саставни дио овог рјешења.

У складу са одредбама члана 39. став 1. и 88. став 2, 3. и 4. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број: 71/12, 79/15 и 70/20),

дана 08. децембра 2025. године, објављено је на огласној плочи и интернет страници Града Дервента обавјештење о поднесеном захтјеву за издавање еколошке дозволе за трафостаницу, ради увида јавности у захтјев и приложену документацију.

У току јавног увида, у трајању од 30 дана, није било примједби заинтересоване јавности.

Одговорно лице предметног објекта дужно је поднијети захтјев за обнову еколошке дозволе најкасније три мјесеца прије истека важеће, на основу члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, број: 28/13 и 104/17).

Имајући у виду да су Докази израђени у складу са чланом 85. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број: 71/12, 79/15 и 70/20), да је инвеститор приложио сву неопходну документацију, као и да у законском року није било примједби јавности, донесено је рјешење као у диспозитиву.

Градска административна такса за издавање еколошке дозволе, у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу са Одлуком о градским административним таксама, Тарифни број 12. („Службени гласник Града Дервента“, број: 10/21 и 8/25).

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог рјешења може се изјавити жалба Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију у Бањој Луци, у року од 15 дана од дана достављања рјешења. Жалба се подноси путем овог Органа и таксира се са 10 КМ републичке таксе.

ОБРАЂИВАЧ: Тања Кузмановић

ДОСТАВЉЕНО:

1. Подносиоцу захтјева,
2. Републичкој еколошкој инспекцији,
3. Овом Одјељењу и
4. а/а.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Маша Адић, дипл. правник

